

SERRA D'OR

SERRA D'OR

L'ESPIRITUALITAT ESCAMOTEJADA

Ferran Sáez Mateu
Presència d'una absència.
Apunts sobre l'espiritualitat
contemporània

Publicacions de l'Abadia de Montserrat,
Barcelona, 2025.

El professor i filòsof Sáez Mateu ens ofereix amb aquesta obra una reflexió lúcida, amb la intenció gens dissimulada de desemmascarar alguns tics que s'han instal·lat en l'univers de la societat contemporània. Confessa que el volum que ha escrit respon a un

dubte personal. Organitza el llibre a l'entorn de sis blocs, que no són capítols, sinó titulars que presideixen petits conjunts i al·ludeixen a pensaments —per exemple, «Dolor, neguit i cendra»—. L'autor no busca ser sistemàtic, i en certa manera defuig el to acadèmic. No és definitori ni busca conclusions. Com les onades a la vora del mar deixen anar l'aigua i al seu torn n'arriben d'altres. Amb l'acumulació, el text acompanya el lector en la progressió per apedaçar el pensament. La construcció final recorda el trencadís modernista, fet de microsignificats que es relacionen els uns al costat dels altres fins a adquirir un sentit global on tot encaixa. El professor i filòsof defensa la categoria on inscriu el llibre —«apunts»— i argumenta que no vol donar per definit el que vol expressar; que al llarg del discurs ell mateix s'autoobjecta alhora que ofereix un conjunt de paradoxes de la contemporaneïtat. Obre els apunts mirant d'aproximar-se a la gran pregunta: què és i què no és l'espiritualitat? Observa la profusa confusió al voltant del terme i intenta desemmascarar les falses espiritualitats amagades sota el paraigua de la postmodernitat. Apunta a l'Escola de la Sospita, amb Marx, Nietzsche i Freud com a referents, a partir dels quals el terme espiritualitat ha evolucionat cap a succedanis empobridors: la superficialitat que mira i es vesteix de tradicions orientals, una aproximació lleugera al budisme; el cristianisme aigualit de *fast food*, sense compromís; el *new age* ambigu; l'esteticisme que es fixa únicament en l'aparença; el turisme exòtic vagament religiós; la banalitat i la vulgaritat; l'autèntica desaparició de les humanitats; el

veganisme superficial a la moda; la hiperactivitat que impedeix la reflexió; *meanful*... Al llarg del discurs, Sáez Mateu amoreix les idees amb detalls simpàtics: el paper del Tintín periodista, l'àvia de 104 anys que es llença en parapent, etc. Combina així una certa contundència amb un dosificat sentit de l'humor. Tot i que, de tant en tant, se li escapa un respir d'indignació. Clarament expressa que l'espiritualitat té relació molt directa amb la transcendència. És conscient que el filòsof hauria de ser l'encarregat de plantejar dubtes incòmodes.— G.O. DE L.B.

